

СЕКРЕТАРІАТ

Вих. № **С 02-137/265**

від **25.06.2019 року**

Обласним та районним радам,
членам Всеукраїнської асоціації органів
місцевого самоврядування «Української
асоціації районних та обласних рад»

20 червня 2019 року на єдиному веб-порталі органів виконавчої влади «Урядовий портал» www.kmu.gov.ua опубліковано проект змін до Конституції України в частині децентралізації.

За даними Урядового порталу, запропонований проект Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)» розроблявся Урядом, спираючись на власний і міжнародний досвід, на думку експертів і представників громад та був опублікований з метою проведення широкого обговорення.

Просимо Вас долучитися до фахового обговорення необхідності конституційних змін для завершення децентралізації, її незворотності, а також залучити громадськість, експертне та наукове середовище.

До листа додається проект Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)» на 6 аркушах, та порівняльна таблиця до зазначеного проекту Закону України на 14 аркушах.

Ваші пропозиції просимо надавати до 1 вересня на адресу електронної скриньки uaror@ukr.net.

Додаток: на 18 акр. в 1 прим.

З повагою

Голова секретаріату Асоціації

Ю.М. Андрійчук

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Конституції України
(щодо децентралізації влади)

Верховна Рада України постановляє:

І. Внести до Конституції України (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 30, ст. 141) такі зміни:

1) статті 118, 119, 132, 133, 140 – 144 викласти в такій редакції:

«Стаття 118. Виконавчу владу в районах і областях, у Києві та Севастополі здійснюють префекти.

Префекта призначає на посаду та звільняє з посади Кабінет Міністрів України у порядку, визначеному законом.

Строк перебування префекта на посаді в одній адміністративно-територіальній одиниці не може перевищувати трьох років.

Префект під час здійснення своїх повноважень відповідальний, підзвітний та підконтрольний Кабінетові Міністрів України.

Стаття 119. Префект на відповідній території:

1) здійснює нагляд за додержанням Конституції і законів України органами місцевого самоврядування в порядку, установленому законом;

2) координує та спрямовує діяльність територіальних органів центральних органів виконавчої влади та здійснює нагляд за додержанням ними Конституції і законів України;

3) забезпечує виконання державних програм;

4) здійснює інші повноваження, визначені Конституцією та законами України.

Префект на підставі і в порядку, що визначені законом, видає акти, які є обов'язковими на відповідній території.

Стаття 132. Адміністративно-територіальний устрій України ґрунтується на принципах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації влади, повсюдності місцевого самоврядування, збалансованості розвитку адміністративно-територіальних одиниць з урахуванням історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій.

Стаття 133. Систему адміністративно-територіального устрою України складають адміністративно-територіальні одиниці: громади, райони, регіони.

Територія України поділена на громади. Громада є первинною одиницею у системі адміністративно-територіального устрою України.

Сукупність громад на відповідній території складає район.

Сукупність районів на відповідній території складає регіон.

Області, Автономна Республіка Крим є регіонами України.

Особливий статус міст Києва та Севастополя визначаються окремими законами.

Зміна меж, найменування і перейменування громад та поселень здійснюється з урахуванням думки їх жителів у порядку, визначеному законом.

Стаття 140. Територіальна громада здійснює місцеве самоврядування як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування шляхом самостійного регулювання суспільних справ місцевого значення та управління ними в межах Конституції і законів України.

Територіальну громаду становлять мешканці поселення чи поселень відповідної громади.

Міське самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування громади.

Органами місцевого самоврядування громади є рада громади та її виконавчі органи, які є підконтрольними і підзвітними раді, що їх утворила.

Районна, обласна рада є органами місцевого самоврядування, що відповідно представляють і реалізують спільні інтереси територіальних громад району, області.

Районна, обласна рада утворює виконавчі органи, які є підконтрольними і підзвітними раді, що їх утворила.

Порядок утворення виконавчих органів місцевого самоврядування громади, району, області визначається законом.

Рада громади сприяє діяльності створених відповідно до закону та статуту громади органів самоорганізації населення і з цією метою може наділяти їх фінансами та майном.

Стаття 141. До складу ради громади, районної, обласної ради входять депутати, які обираються жителями відповідної громади (громад).

Порядок обрання депутатів районних і обласних рад забезпечує представництво територіальних громад у межах відповідного району, області і визначається законом.

Строк повноважень голови громади, депутатів ради громади, районної, обласної ради, обраних на чергових виборах, становить чотири роки.

Підстави і порядок дострокового припинення повноважень голови громади, депутата чи складу ради громади, районної, обласної ради визначаються Конституцією і законом.

Чергові вибори депутатів усіх рад громад, районних, обласних рад, голів громад призначаються Центральною виборчою комісією та відбуваються останню неділю жовтня четвертого року повноважень органів місцевого самоврядування, обраних на попередніх чергових місцевих виборах.

Позачергові вибори голови громади, депутатів ради громади, депутатів районної, обласної ради призначаються Центральною виборчою комісією та проводяться не пізніше 120 днів з дня дострокового припинення повноважень голови громади, складу ради громади, районної, обласної ради.

Позачергові вибори голови громади, депутатів ради громади, депутатів районної, обласної ради не призначаються, якщо з дня дострокового припинення повноважень голови громади, ради громади, районної, обласної ради до відповідних чергових виборів залишається менше 180 днів.

Районна рада, обласна рада обирає зі свого складу відповідно голову районної ради, голову обласної ради.

Голова громади, депутати ради громади, районної, обласної ради не можуть мати іншого представницького мандата. Інші вимоги щодо несумісності мандата голови громади, депутата ради громади, районної, обласної ради визначаються законом.

Стаття 142. Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є:

1) земля, рухоме і нерухоме майно, природні ресурси, інші об'єкти, що є у комунальній власності територіальної громади;

2) місцеві податки і збори, частина загальнодержавних податків та інші доходи місцевих бюджетів.

Об'єкти спільної власності територіальних громад перебувають в управлінні районної чи обласної ради та утримуються за рахунок коштів відповідно районного чи обласного бюджету.

Держава забезпечує сумірність фінансових ресурсів та обсягу повноважень органів місцевого самоврядування, визначених Конституцією та законами України.

Зміна компетенції органу місцевого самоврядування здійснюється з одночасними відповідними змінами у розподілі фінансових ресурсів.

Держава компенсує витрати органів місцевого самоврядування, спричинені рішеннями органів державної влади.

Територіальні громади можуть об'єднувати на договірних засадах об'єкти комунальної власності, а також кошти бюджетів для виконання спільних проектів або для спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, організацій і установ, створювати для цього відповідні органи і служби.

Стаття 143. Територіальна громада безпосередньо або через органи місцевого самоврядування громади відповідно до закону:

- 1) управляє майном, що є в її комунальній власності;
- 2) затверджує бюджет відповідної громади і контролює його виконання;
- 3) затверджує програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролює їх виконання;
- 4) приймає рішення щодо місцевих податків і зборів;
- 5) забезпечує реалізацію результатів місцевих референдумів;
- 6) утворює, реорганізовує та ліквідує комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснює контроль за їх діяльністю;
- 7) вирішує інші питання місцевого значення, віднесені законом до її компетенції.

Обласна, районна рада:

- 1) затверджує обласний, районний бюджет для виконання спільних проектів, у тому числі за рахунок коштів, залучених на договірних засадах з місцевих бюджетів, та контролює його виконання;
- 2) затверджує регіональну програму соціально-економічного та культурного розвитку області і контролює її виконання;
- 3) вирішує інші питання, віднесені законом до її компетенції.

Розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування громад, районів, областей визначається законом на основі принципу субсидіарності.

Виконавчим органам місцевого самоврядування громади, виконавчим комітетам районної, обласної ради відповідно до закону можуть бути делеговані окремі повноваження органів виконавчої влади. Держава фінансує здійснення цих повноважень у повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України, передає органам місцевого самоврядування відповідні

об'єкти державної власності. Такі повноваження можуть бути відкликані з підстав і в порядку, що визначені законом.

Органи місцевого самоврядування громади, районної, обласної ради з питань здійснення ними делегованих повноважень органів виконавчої влади є підконтрольними органам виконавчої влади, що делегували такі повноваження.

Стаття 144. Територіальні громади, органи місцевого самоврядування відповідно до закону ухвалюють акти місцевого самоврядування, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Акти місцевого самоврядування можуть бути скасовані в судовому порядку за поданням префекта з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України.»;

2) пункти 29 частини першої статті 85 викласти в такій редакції:

«29) утворення і ліквідація, встановлення і зміна меж районів і областей; найменування і перейменування поселень, районів, областей;»

3) пункти 30 частини першої статті 85 виключити;

4) пункт 13 частини першої статті 92 викласти в такій редакції:

«13) засади адміністративно-територіального устрою України;»;

5) в пункті 9 частини першої статті 116 після слова «інших» доповнити словом «центральных»;

6) в статті 120 після слова «центральных» в усіх випадках виключити слова «та місцевих»;

7) назву розділу IX викласти в такій редакції:

«Розділ IX. Адміністративно-територіальний устрій України;»

8) розділ XV «Перехідні положення» доповнити пунктами 17 і 18 такого змісту:

«17. Після набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)»:

1) наступні чергові місцеві вибори проводяться в останню неділю жовтня 2020 року;

Повноваження сільських, селищних, міських голів та депутатів місцевих рад, обраних на чергових виборах у жовтні 2015 року та місцевих виборах у період з жовтня 2015 року до жовтня 2020 року, припиняються з дня набуття повноважень відповідно головами громад, радами громад, районними та обласними радами, обраними на наступних чергових місцевих виборах у жовтні 2020 року;

2) Президент України за поданням Кабінету Міністрів України призначає на посади та звільняє з посад голів місцевих державних

адміністрацій до призначення Кабінетом Міністрів України відповідних префектів, але не пізніше 26 жовтня 2021 року;

3) до призначення префекта його повноваження здійснює голова відповідної місцевої державної адміністрації;

4) обласні ради можуть створювати виконавчі органи з 1 січня 2026 року.»

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування.

2. З набранням чинності цим Законом одне або декілька поселень (сіл, селищ, міст) з прилеглими територіями набувають статусу громади на підставі і в порядку, визначених законом.

**Голова
Верховної Ради України**

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо територіальної організації влади)»

№ з/п	Чинна редакція	Запропоновані законопроектом зміни
1.	Стаття 85. До повноважень Верховної Ради України належить:	Стаття 85. До повноважень Верховної Ради України належить:
2.	29) утворення і ліквідація районів, встановлення і зміна меж районів і міст, віднесення населених пунктів до категорії міст, найменування і перейменування населених пунктів і районів;	29) утворення і ліквідація, встановлення і зміна меж районів і областей; найменування і перейменування поселень, районів, областей;
3.	30) призначення чергових та позачергових виборів до органів місцевого самоврядування;	Виключити
4.	Стаття 92. Виключно законами України визначаються:	Стаття 92. Виключно законами України визначаються:
5.	13) територіальний устрій України;	13) засади адміністративно-територіального устрою України;
6.	Стаття 116. Кабінет Міністрів України: 9) спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади;	Стаття 116. Кабінет Міністрів України: 9) спрямовує і координує роботу міністерств, інших центральных органів виконавчої влади;
7.	Стаття 118. Виконавчу владу в областях і районах, містах Києві та Севастополі здійснюють місцеві державні адміністрації.	Стаття 118. Виконавчу владу в районах і областях, у Києві та Севастополі здійснюють префекти.

8.	Особливості здійснення виконавчої влади у містах Києві та Севастополі визначаються окремими законами України.	Виключити
9.	Склад місцевих державних адміністрацій формують голови місцевих державних адміністрацій.	Виключити
10.	Голови місцевих державних адміністрацій призначаються на посаду і звільняються з посади Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України.	Префекта призначає на посаду та звільняє з посади Кабінет Міністрів України у порядку, визначеному законом.
11.	Відсутня	Строк перебування префекта на посаді в одній адміністративно-територіальній одиниці не може перевищувати трьох років.
12.	Голови місцевих державних адміністрацій при здійсненні своїх повноважень відповідальні перед Президентом України і Кабінетом Міністрів України, підзвітні та підконтрольні органам виконавчої влади вищого рівня.	Префект під час здійснення своїх повноважень відповідальний, підзвітний та підконтрольний Кабінетові Міністрів України.
13.	Місцеві державні адміністрації підзвітні і підконтрольні радам у частині повноважень, делегованих їм відповідними районними чи обласними радами.	Виключити
14.	Місцеві державні адміністрації підзвітні і підконтрольні органам виконавчої влади вищого рівня.	Виключити
15.	Рішення голів місцевих державних адміністрацій, що суперечать Конституції та законам України, іншим актам законодавства України, можуть бути відповідно до закону скасовані Президентом України або головою місцевої державної адміністрації вищого рівня.	Виключити
16.	Обласна чи районна рада може висловити недовіру голові відповідної місцевої державної адміністрації, на підставі чого Президент України приймає рішення і дає обґрунтовану	Виключити

	відповідь.	
17.	Якщо недовіру голові районної чи обласної державної адміністрації висловили дві третини депутатів від складу відповідної ради, Президент України приймає рішення про відставку голови місцевої державної адміністрації.	Виключити
18.	Стаття 119. Місцеві державні адміністрації на відповідній території забезпечують:	Стаття 119. Префект на відповідній території:
19.	<p>1) виконання Конституції та законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади;</p> <p>2) законність і правопорядок; додержання прав і свобод громадян;</p> <p>3) виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин – також програм їх національно-культурного розвитку;</p> <p>4) підготовку та виконання відповідних обласних і районних бюджетів;</p> <p>5) звіт про виконання відповідних бюджетів та програм;</p> <p>6) взаємодію з органами місцевого самоврядування;</p> <p>7) реалізацію інших наданих державою, а також делегованих відповідними радами повноважень.</p>	<p>1) здійснює нагляд за додержанням Конституції і законів України органами місцевого самоврядування в порядку, установленому законом;</p> <p>2) координує та спрямовує діяльність територіальних органів центральних органів виконавчої влади та здійснює нагляд за додержанням ними Конституції і законів України;</p> <p>3) забезпечує виконання державних програм;</p> <p>4) здійснює інші повноваження, визначені Конституцією та законами України.</p>
20.	Відсутня	Префект на підставі і в порядку, що визначені законом, видає

		акти, які є обов'язковими на відповідній території.
21.	Стаття 120. Члени Кабінету Міністрів України, керівники центральних ~~та місцевих~~ органів виконавчої влади не мають права суміщати свою службову діяльність з іншою роботою (крім викладацької, наукової та творчої роботи у позаробочий час), входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку.	Стаття 120. Члени Кабінету Міністрів України, керівники центральних органів виконавчої влади не мають права суміщати свою службову діяльність з іншою роботою (крім викладацької, наукової та творчої роботи у позаробочий час), входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку.
22.	Організація, повноваження і порядок діяльності Кабінету Міністрів України, інших центральних ~~та місцевих~~ органів виконавчої влади визначаються Конституцією і законами України.	Організація, повноваження і порядок діяльності Кабінету Міністрів України, інших центральних органів виконавчої влади визначаються Конституцією і законами України.
23.	Розділ IX Територіальний устрій України	Розділ IX. Адміністративно-територіальний устрій України
24.	Стаття 132. Територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів , з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій.	Стаття 132. Адміністративно-територіальний устрій України ґрунтується на принципах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації влади, повсюдності місцевого самоврядування, збалансованості розвитку адміністративно-територіальних одиниць з урахуванням історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій.
25.	Стаття 133. Систему адміністративно-територіального устрою України складають: Автономна Республіка Крим, області, райони, міста, райони в містах, селища і села.	Стаття 133. Систему адміністративно-територіального устрою України складають адміністративно-територіальні одиниці: громади, райони, регіони.
26.	До складу України входять: Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська,	Виключити

	Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області, міста Київ та Севастополь.	
27.	Відсутня	<p>Територія України поділена на громади. Громада є первинною одиницею у системі адміністративно-територіального устрою України.</p> <p>Сукупність громад на відповідній території складає район.</p> <p>Сукупність районів на відповідній території складає регіон.</p> <p>Області, Автономна Республіка Крим є регіонами України.</p> <p>Особливий статус міст Києва та Севастополя визначаються окремими законами.</p> <p>Зміна меж, найменування і перейменування громад та поселень здійснюється з урахуванням думки їх жителів у порядку, визначеному законом.</p>
28.	Стаття 140. Місцеве самоврядування є правом територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.	Стаття 140. Територіальна громада здійснює місцеве самоврядування як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування шляхом самостійного регулювання суспільних справ місцевого значення та управління ними в межах Конституції і законів України.
29.	Відсутній	Територіальну громаду становлять мешканці поселення чи поселень відповідної громади.

30.	Особливості здійснення місцевого самоврядування в містах Києві та Севастополі визначаються окремими законами України.	Виключити
31.	Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.	Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування громади. Органами місцевого самоврядування громади є рада громади та її виконавчі органи, які є підконтрольними і підзвітними раді, що їх утворила.
32.	Органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, є районні та обласні ради.	Районна, обласна рада є органами місцевого самоврядування, що відповідно представляють і реалізують спільні інтереси територіальних громад району, області. Районна, обласна рада утворює виконавчі органи, які є підконтрольними і підзвітними раді, що їх утворила.
33.	Питання організації управління районами в містах належить до компетенції міських рад.	Виключити
34.	Відсутній	Порядок утворення виконавчих органів місцевого самоврядування громади, району, області визначається законом.
35.	Сільські, селищні, міські ради можуть дозволяти за ініціативою жителів створювати будинкові, вуличні, квартальні та інші органи самоорганізації населення і наділяти їх частиною власної компетенції, фінансів, майна.	Рада громади сприяє діяльності створених відповідно до закону та статуту громади органів самоорганізації населення і з цією метою може наділяти їх фінансами та майном.
36.	Стаття 141. До складу сільської, селищної, міської, районної, обласної ради входять депутати, які обираються жителями села, селища, міста, району, області на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування. Строк	Стаття 141. До складу ради громади, районної, обласної ради входять депутати, які обираються жителями відповідної громади (громад).

	<p>повноважень сільської, селищної, міської, районної, обласної ради, депутати якої обрані на чергових виборах, становить п'ять років. Припинення повноважень сільської, селищної, міської, районної, обласної ради має наслідком припинення повноважень депутатів відповідної ради.</p> <p>Територіальні громади на основі загального, рівного, прямого виборчого права обирають шляхом таємного голосування відповідно сільського, селищного, міського голову, який очолює виконавчий орган ради та головує на її засіданнях. Строк повноважень сільського, селищного, міського голову, обраного на чергових виборах, становить п'ять років.</p>	<p>Порядок обрання депутатів районних і обласних рад забезпечує представництво територіальних громад у межах відповідного району, області і визначається законом.</p> <p>Строк повноважень голови громади, депутатів ради громади, районної, обласної ради, обраних на чергових виборах, становить чотири роки.</p> <p>Підстави і порядок дострокового припинення повноважень голови громади, депутата чи складу ради громади, районної, обласної ради визначаються Конституцією і законом.</p>
37.	<p>Чергові вибори сільських, селищних, міських, районних, обласних рад, сільських, селищних, міських голів відбуваються в останню неділю жовтня п'ятого року повноважень відповідної ради чи відповідного голови, обраних на чергових виборах.</p>	<p>Чергові вибори депутатів усіх рад громад, районних, обласних рад, голів громад призначаються Центральною виборчою комісією та відбуваються останню неділю жовтня четвертого року повноважень органів місцевого самоврядування, обраних на попередніх чергових місцевих виборах.</p> <p>Позачергові вибори голови громади, депутатів ради громади, депутатів районної, обласної ради призначаються Центральною виборчою комісією та проводяться не пізніше 120 днів з дня дострокового припинення повноважень голови громади, складу ради громади, районної, обласної ради.</p>
38.	Відсутня	<p>Позачергові вибори голови громади, депутатів ради громади, депутатів районної, обласної ради не призначаються, якщо з дня дострокового припинення повноважень голови громади, ради громади, районної, обласної ради до відповідних чергових виборів залишається менше 180 днів.</p>

39.	Статус голів, депутатів і виконавчих органів ради та їхні повноваження, порядок утворення, реорганізації, ліквідації визначаються законом.	Виключити
40.	Голова районної та голова обласної ради обираються відповідною радою і очолюють виконавчий апарат ради.	Районна рада, обласна рада обирає зі свого складу відповідно голову районної ради, голову обласної ради.
41.	Відсутня	Голова громади, депутати ради громади, районної, обласної ради не можуть мати іншого представницького мандата. Інші вимоги щодо несумісності мандата голови громади, депутата ради громади, районної, обласної ради визначаються законом.
42.	Стаття 142. Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад.	Стаття 142. Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є: 1) земля, рухоме і нерухоме майно, природні ресурси, інші об'єкти, що є у комунальній власності територіальної громади; 2) місцеві податки і збори, частина загальнодержавних податків та інші доходи місцевих бюджетів.
43.	Відсутня	Об'єкти спільної власності територіальних громад перебувають в управлінні районної чи обласної ради та утримуються за рахунок коштів відповідно районного чи обласного бюджету. Держава забезпечує сумірність фінансових ресурсів та обсягу повноважень органів місцевого самоврядування, визначених Конституцією та законами України. Зміна компетенції органу місцевого самоврядування здійснюється з одночасними відповідними змінами у розподілі фінансових ресурсів. Держава компенсує витрати органів місцевого самоврядування,

		спричинені рішеннями органів державної влади.
44.	Територіальні громади сіл, селищ і міст можуть об'єднувати на договірних засадах об'єкти комунальної власності, а також кошти бюджетів для виконання спільних проектів або для спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, організацій і установ, створювати для цього відповідні органи і служби.	Територіальні громади можуть об'єднувати на договірних засадах об'єкти комунальної власності, а також кошти бюджетів для виконання спільних проектів або для спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, організацій і установ, створювати для цього відповідні органи і служби.
45.	Держава бере участь у формуванні доходів бюджетів місцевого самоврядування, фінансово підтримує місцеве самоврядування. Витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою.	Виключити
46.	Стаття 143. Територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування управляють майном, що є в комунальній власності;	Стаття 143. Територіальна громада безпосередньо або через органи місцевого самоврядування громади відповідно до закону: 1) управляє майном, що є в її комунальній власності;
47.	затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролюють їх виконання; затверджують бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць і контролюють їх виконання;	2) затверджує бюджет відповідної громади і контролює його виконання; 3) затверджує програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролює їх виконання;
48.	встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону;	4) приймає рішення щодо місцевих податків і зборів;

49.	забезпечують проведення місцевих референдумів та реалізацію їх результатів;	5) забезпечує реалізацію результатів місцевих референдумів;
50.	утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю;	б) утворює, реорганізовує та ліквідовує комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснює контроль за їх діяльністю;
51.	вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.	7) вирішує інші питання місцевого значення, віднесені законом до її компетенції.
52.	<p>Обласні та районні ради затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку відповідних областей і районів та контролюють їх виконання;</p> <p>затверджують районні і обласні бюджети, які формуються з коштів державного бюджету для їх відповідного розподілу між територіальними громадами або для виконання спільних проектів та з коштів, залучених на договірних засадах з місцевих бюджетів для реалізації спільних соціально-економічних і культурних програм, та контролюють їх виконання;</p> <p>вирішують інші питання, віднесені законом до їхньої компетенції.</p>	<p>Обласна, районна рада:</p> <p>1) затверджує обласний, районний бюджет для виконання спільних проектів, у тому числі за рахунок коштів, залучених на договірних засадах з місцевих бюджетів, та контролює його виконання;</p> <p>2) затверджує регіональну програму соціально-економічного та культурного розвитку області і контролює її виконання;</p> <p>3) вирішує інші питання, віднесені законом до її компетенції.</p>
53.	Відсутній	Розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування громад, районів, областей визначається законом на основі принципу субсидіарності.

		Виконавчим органам місцевого самоврядування громади, виконавчим комітетам районної, обласної ради відповідно до закону можуть бути делеговані окремі повноваження органів виконавчої влади. Держава фінансує здійснення цих повноважень у повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України, передає органам місцевого самоврядування відповідні об'єкти державної власності. Такі повноваження можуть бути відкликані з підстав і в порядку, що визначені законом.
54.	Органам місцевого самоврядування можуть надаватися законом окремі повноваження органів виконавчої влади. Держава фінансує здійснення цих повноважень у повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України або шляхом віднесення до місцевого бюджету у встановленому законом порядку окремих загальнодержавних податків, передає органам місцевого самоврядування відповідні об'єкти державної власності.	Виключити
55.	Органи місцевого самоврядування з питань здійснення ними повноважень органів виконавчої влади підконтрольні відповідним органам виконавчої влади.	Органи місцевого самоврядування громади, районної, обласної ради з питань здійснення ними делегованих повноважень органів виконавчої влади є підконтрольними органам виконавчої влади, що делегували такі повноваження.
56.	Стаття 144. Органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення , які є обов'язковими до виконання на відповідній території.	Стаття 144. Територіальні громади, органи місцевого самоврядування відповідно до закону ухвалюють акти місцевого самоврядування, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
57.	Рішення органів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України зупиняються у встановленому законом порядку з одночасним зверненням до суду.	Акти місцевого самоврядування можуть бути скасовані в судовому порядку за поданням префекта з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України.

58.	Розділ XV ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ	Розділ XV ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ
59.	Відсутній	<p>17. Після набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)»:</p> <p>1) наступні чергові місцеві вибори проводяться в останню неділю жовтня 2020 року;</p> <p>Повноваження сільських, селищних, міських голів та депутатів місцевих рад, обраних на чергових виборах у жовтні 2015 року та місцевих виборах у період з жовтня 2015 року до жовтня 2020 року, припиняються з дня набуття повноважень відповідно головами громад, радами громад, районними та обласними радами, обраними на наступних чергових місцевих виборах у жовтні 2020 року;</p> <p>2) Президент України за поданням Кабінету Міністрів України призначає на посади та звільняє з посад голів місцевих державних адміністрацій до призначення Кабінетом Міністрів України відповідних префектів, але не пізніше 26 жовтня 2021 року;</p> <p>3) до призначення префекта його повноваження здійснює голова відповідної місцевої державної адміністрації;</p> <p>4) обласні ради можуть створювати виконавчі органи з 1 січня 2026 року.</p>